

## Rapport Ytringer om ytringer

Prosjektet Ytringer om ytringer har vært et samarbeidsprosjekt mellom Nils Aas Kunstverksted, Steinkjer bibliotek, Inderøy bibliotek og Nord-Trøndelag fylkesbibliotek. Utgangspunktet for prosjektet var utstillingen PARAGRAF på Nils Aas Kunstverksted, som markerte Grunnlovsjubileet, der sentrale kunstverk skulle belyse og bli belyst av utvalgte paragrafer i Grunnloven. Som del av utstillingen ble utvalgte kunstverk plassert ut på Steinkjer og Inderøy bibliotek.

### Innhold og aktiviteter

Ytringer om ytringer utgjorde i hovedsak 3 arrangementer der markante stemmer fra den offentlige debatten møttes til samtale. De tre arrangementene, fant sted på henholdsvis Nils Aas Kunstverksted, Steinkjer bibliotek og Inderøy bibliotek, og hadde hvert sitt tema: FRIHET, UBEHAG og MAKT.

Målgruppe for arrangementene var voksne. I tillegg ble det plassert «Ytringstre» på alle tre stedene der folk ble oppfordret til å komme med sine ytringer i form av post-it lapper. Her var det flest barn og unge som ytret seg.

#### Arrangement på Nils Aas Kunstverksted søndag 8. juni kl. 16-18. Tema: FRIHET

Deltakere: [Kunsthistoriker Erlend Hammer](#), [jurist Alexandra B. Gjørsv](#), [forfatter Sigrun Slaggard](#) og [samtaleleder Astrid Moen](#).

Fine ballspillinger mellom svært forskjellige deltakere. En del spørsmål og kommentarer fra publikum. Pausesnakken mellom publikum og de på podiet var viktig og førte til nye vendinger på samtalen etter pausen. Antall publikummere: 45.

#### Arrangement på Steinkjer bibliotek 31. august kl. 18-20. Tema: UBEHAG

Interessant samtale om et engasjerende tema. God deltakelse med spørsmål og kommentarer fra publikum. God markedsføring var med og gjorde biblioteket synlig som en arena for debatt.

Deltakere: [Forfatter Bår Stenvik](#), [kunsthistoriker Johan Fredrik Urnes](#) og [samtaleleder Magnhild Øwre](#). Kronikør og samfunnsdebattant Tone Sofie Aglen måtte melde forfall. Antall publikummere: 25.

#### Arrangement på Inderøy bibliotek 14. september kl. 16-18. Tema: MAKT

Deltakere: [Kunsthistoriker Daniel Johansen](#), [Forfatter Ingrid Storholmen](#) og [Journalist og forfatter Yngve Kvistad](#) og [samtaleleder Astrid Moen](#). Debattantene bidro på hver sin måte til at samtalen ble interessant. Publikum deltok med spørsmål og kommentarer og gav uttrykk for at de var fornøyde da de dro. Antall publikummere: 37

### Måloppnåelse

Hovedmålet for prosjektet var å skape oppmerksomhet og debatt om våre demokratiske verdier samt å tilrettelegge «arenaer for offentlig samtale og debatt». Vi mener vi greide det.

Samtalerekka sirkla rundt begrepene «Frihet», «Ubehag» og «Makt», og alle tre arrangementene dro inn diskusjoner og problemstillinger knyttet til samfunnet vårt i dag, verdiene våre, holdningene våre. Gode, engasjerte debattanter fra ulike samfunnsområder bidro til nettopp dette.

Vi opplevde både bibliotekene og kunstverkstedet som gode arenaer. Vi vektla samtaleformen, og det følte som et riktig valg. Inntrykket er at publikum opplevde arrangementene som litt annerledes enn de øvrige arrangementene på biblioteket, nettopp fordi det var samtaler omkring begreper og verdier, mer enn underholdning. Det fungerte fint, selv om vi i etterkant spør oss om vi kom så dypt inn i temaene som vi hadde ønsket.

Samarbeidet i prosjektet var viktig for måloppnåelsen. Det var en styrke at vi som forberedte arrangementene representerte flere fagfelt. Planleggingsmøtene ble en berikelse i seg selv. Valg av tema, debattanter og form på arrangementene falt naturlig på plass gjennom prosessen.

Det opplevdes som svært viktig at fylkesbiblioteket hadde god koordinering på prosjektet.

[Ytringstreet](#) skapte engasjement hos både voksne og barn. Treet bidro til å visualisere tanken bak prosjektet. Gjennom muligheten til å komme med egne ytringer for publikum ble prosjektet dratt et hakk lenger. Treene fyltes fort opp med ytringer om smått og stort. En ytringslapp fra en flyktning gjorde spesielt inntrykk: «Så lite mulighet, men så mye nødvendig».

Selve treet var flott laget, og ble et fint innslag i bibliotekene i perioden.

Kunstinstallasjonen ble også en link til prosjektet og til medarrangør Nils Aas kunstverksted. Et annerledes og overraskende element i biblioteket.

## Lærdom å ta med seg videre

### **Torunn, Inderøy bibliotek sier:**

Opplevelsen av biblioteket som en arena for slike samtalerekker var udelt positiv. Vi fant en form som i alle fall passet et bibliotek som Inderøy. I stedet for debatter med steile fronter, hvor man søker og lever for høy temperatur, så ble det mer lavmælte samtaler som bidro til refleksjon og nye tanker. Som fysisk lokale for slike debatt-/samtalearrangementer, så ser man i alle fall i Inderøy, at man trenger en bedre tilrettelegging; hjul på reoler, tilgang lydanlegg, tilgang gode stoler, nok areal til publikum.

Samarbeide mellom bibliotekene – Nils Aas kunstverksted – fylkesbiblioteket var veldig berikende og noe som man absolutt vil vurdere å gjenta, om det skulle by seg nye anledninger.

### **Hallfrid, Steinkjer bibliotek sier:**

Samarbeid ga mersmak og skapte fellesskap over profesjonsgrensene. Koordinator sørget for god framdrift i prosjektet, noe som var avgjørende for et godt resultat. Om prosess fram mot innhold med så krevende temaer (frihet, ubehag og makt) var det helt nødvendig å bruke såpass mye tid til "indre prosesser" for at vi skulle nå et godt resultat.

### **Arrangement på søndag**

Vi prøvde ut søndag ettermiddag som tidspunkt for arrangementene. Dette gjorde muligens at det ble lettere å få napp hos travle debattanter som kombinerte oppdraget med besøk på hjemlige trakter. Vi vet ikke hvordan dette virket inn på publikumsopplutningen. Det vi kjenner på at som arrangører ble det litt tungt med tre søndagsarrangementer på solrike vår- og høstdager. Det er også vanskeligere å få pressdekning på søndagsarrangement.

## **Samarbeid ga mersmak**

Alle involverte melder om god læring og positive erfaringer med samarbeidsprosjektet. Nettverk og samarbeidskultur er etablert, og det er ønskelig med flere samarbeidsprosjekter i fremtiden.

Steinkjer 31. mars 2015

Kari Hortman

Nord-Trøndelag fylkesbibliotek